

Ældre og Omsorg

Udarbejdet af: Udviklingssygeplejerske Susanne Parbst Marts 2012

Godkendt i Topledergruppen: April 2012

Ansvarlig: Centerleder i Æblehaven

Revideret: Okt 2014/spb, april 2017/spb /februar 2020/marts 2022

Revideres senest: marts 2024

Instruks: Værnemidler	
Målgruppe	Medarbejdere i visitation, pleje-, trænings-, rengørings- og serviceområderne i Ældre og Omsorg
Formål	At smitsomme sygdomme håndteres således at risikoen for smittespredning minimeres
Mål	At personalet har kendskab til instruksen, og anvender den hvis der opstår tilfælde med smitsomme sygdomme i organisationen. At smittespredning forhindres.
Engangshandsker	<p>Værnemidler omfatter udstyr der bæres af personale, og som har til formål at beskytte personalet imod smitte med mikroorganismer, og forhindre personalet i at videregive smitte.</p> <p>Der udføres altid håndhygiejne efter at værnemidlerne er taget af.</p> <p>Når der iværksættes supplerende infektionshygiejniske retningslinjer – fx ved kendt smitterisiko, anvendes der altid værnemidler ved direkte borgerkontakt og kontakt til borgerens udstyr og inventar. Gældende retningslinjer på området følges.</p> <p>Værnemidler omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engangshandsker • Forklæde • Overtrækskittel • Mundbind/ åndedrætsværn • Visir/ briller <p>Hovedbeklædning er ikke påkrævet.</p> <p>Sko-overtræk anvendes ikke.</p> <p>Se VAR Personlige værnemidler</p> <p>Medicinske engangshandsker skal anvendes ved al direkte kontakt med borgeren og borgerens udstyr/ inventar, hvor der er risiko for forurening af hænderne med blod, sekret og udskillelser, eller risiko for at tilføre forurening. Fx anvendes der handsker ved trachealsugning, tandbørstning, håndtering af affald, og håndtering af urene tekstiler</p> <p>Sterile handsker skal anvendes ved anlæggelse af urinvejskateter samt ved nogle forbindelsesskift.</p> <p>Grundlæggende anvendes nitril-handsker. Nitril-handsker beskytter godt ved arbejde med opløsningsmidler, olie- og kemikalieprodukter.</p>

Arbejdshandsker anvendes til serviceopgaver hvor hænderne skal beskyttes. Her skal der, ligesom i øvrigt, være opmærksomhed på ikke at anvende samme sæt handsker både til rene og urene opgaver.

Handsker skal desuden anvendes:

- Ved arbejde med kemikalier fx hormoncreme eller kemoterapi
- Ved påfyldning af opvaske- eller afkalkningsmiddel samt visse rengørings- eller kemiske midler (Se Sikkerhedsdatablad)
- Ved brug af mikrofiberklude, da polyamid er affedtende
- Anvend handsker så lang tid som nødvendigt, men så kort tid som muligt
- Anvend evt. bomuldshandsker inderst, hvis handsker bruges i mere end 6 timer. Den infektionshygiejniske risiko ved anvendelse af bomuldshandsker under medicinske handsker som forebyggelse af hudgener ved langvarigt arbejde er uafklaret
- Udskift handsken, hvis den bliver defekt under proceduren

Tag handsken af straks efter endt procedure

Se VAR [Brug af rene medicinske engangshandsker](#)

Plastforklæde skal anvendes når der er risiko for forurening af arbejdsdragten med snavs og sprøjt.

Forklæde

Forklæde – væskeafvisende eller plast, skal anvendes, ved arbejde i afdelingskøkkener, og ved udportionering af mad, hvor der er risiko for at forurene fødevarer mv.

Overtrækskittel skal anvendes i forbindelse med supplerende infektionshygiejniske retningslinjer. I kontakt med smitteførende patienter, infektiøst materiale eller forurenede udstyr.

Overtrækskittel

Se VAR: [Arbejdsdragt](#), [Brug af engangsplastforklæde og engangsovertrækskittel ved generelle infektionshygiejniske forholdsregler](#) og [Brug af engangsovertrækskittel ved supplerende infektionshygiejniske forholdsregler](#)

Ansigtsværnemidler, mundbind samt visir/briller anvendes

Mundbind, åndedrætsværn og visir/briller

- Ved risiko for stænk og sprøjt med blod, pus, sekret, ekskret, eller andet flydende materiale, som kan indeholde smittestoffer.
- Ved risiko for dråbesmitte, når man befinder sig indenfor ca. 1 meter fra borgeren
- Ved sugning af borgere i luftvejene
- Ved pleje af borgere med luftvejssygdomme, hoste/ekspektorat mv.
- Ved pleje af borgere med mavetarminfektion med opkast
- Ved mundstimulation af borgere med henblik på genoptræning
- Ved skift/skylning af sår, hvor der er risiko for stænk/sprøjt til ansigtet
- Ved mindre operative indgreb på klinikker i primærsektoren, hvor der kan være risiko for blodsprøjt mv. i ansigtet på behandleren

- Ved tandbehandling og mundpleje hvor der er risiko for stænk/sprøjt til ansigtet
- Mundbind kan evt. anvendes af borgeren, til at forhindre spredning af smitte via dråber fra borgerens næse/ mund

Åndedrætsværn anvendes ved risiko for luftbåren smitte, i forbindelse med særlige isolationsregimer fx som følge af national beredskabsindsats. Åndedrætsværn skal være af typen FFP3. Se VAR [Øjenbeskyttelse](#), [brug af åndedrætsværn](#), [brug af kirurgisk maske](#)

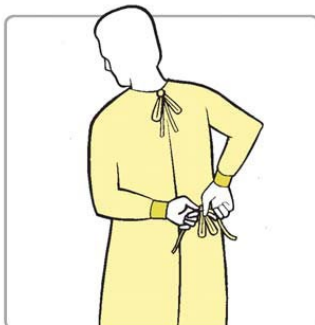
Påtagning af værnemidler

Værnemidler påtages i følgende rækkefølge:

Udfør håndhygiejne

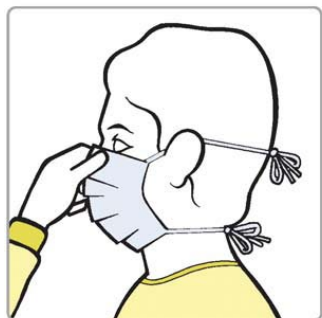
- Engangskittel
- Evt. mundbind/ åndedrætsværn, visir/ briller
- Handsker

Påtagning af værnemidler - rækkefølge og praktiske hensyn

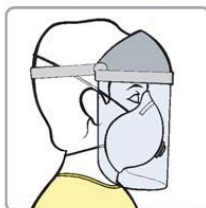
1. Engangsovertrækskittel

- Kitlen skal dække hele kroppen, fra hals til knæ og ud til håndled, og være med manchetter.
- Lukkes på ryggen ved hals og talje.
- kontrol af åndedrætsværn.

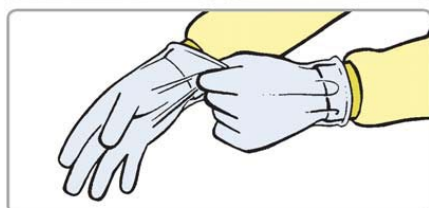
2. Maske eller åndedrætsværn

- Fastgør bånd eller elastik midt på hoved og hals.
- Tilpas næseklemmen til næseryg.
- Tilpas masken til ansigtet og under hagen.
- Udfør tilpasningskontrol af åndedrætsværn.

3. Briller eller visir

- Anbringes over øjne og ansigt og tilpasses.

4. Handsker

- Handsken skal dække kitlens manchetter.

HUSK

- Hold hænderne fra ansigtet
- Begræns kontakt med overflader
- Skift værnemidler, hvis de bliver ødelagt eller svært forurenede

<p>Aftagning af værnemidler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udfør håndhygiejne <p>Værnemidler aftages i følgende rækkefølge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handsker <p>Udfør håndhygiejne (inden du fører urene hænder til ansigtet)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engangskittel <p>Udfør håndhygiejne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. mundbind med visir/ åndedrætsværn <p>Udfør håndhygiejne</p> <p><u>Aftagning af værnemidler - rækkefølge og praktiske hensyn</u></p> <p>HUSK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udfør håndhygiejne når alle værnemidler er aftaget <div data-bbox="384 667 1492 1765"> <div data-bbox="1102 667 1492 891"> <p>1. Handsker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ydersiden af handskerne er forurenet! • Tag fat i ydersiden af handsken med den anden hånd – træk af. • Behold den aftagne handske i den behandlede hånd. • Skub fingeren ind under den og træk af. • Bortskaffes direkte i affaldspose. </div> <div data-bbox="1102 902 1492 1126"> <p>2. Briller eller visir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsiden af briller eller visir er forurenet! • Fjern brillerne eller visiret ved at berøre "de rene" stænger. • Bortskaffes direkte i affaldspose. </div> <div data-bbox="1102 1137 1492 1518"> <p>3. Engangsovertrækskittel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsiden og ærmerne på kitlen er forurenet! • Løs op i hals og talje. • Fjern kitlen ved at løsne fra skulderen og hen imod den samme hånd. • Kitlen inderside skal vende udad. • Hold kitlen væk fra kroppen, rul den sammen. • Bortskaffes direkte i affaldspose eller snavsetøjspose. </div> <div data-bbox="1102 1529 1492 1765"> <p>4. Maske eller åndedrætsværn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsiden af maske eller åndedrætsværn er forurenet – undgå berøring! • Grib i nederste, dernæst øverste bånd/elastik og fjern masken/åndedrætsværnet. • Bortskaffes direkte i affaldspose. </div> </div>
<p>Lovgrundlag Reference Kilder</p>	<p>Personlige værnemidler VAR NIR om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren SSI 5.1 udgave 2019 <u>At-vejledning D.5.4. Januar 2008 Vejledning om åndedrætsværn og dets brug - Arbejdstilsynet (at.dk) punkt 7.3</u> <u>NIR Haandhygiejne 2021 Udg 2.1 (ssi.dk)* side 29.</u></p>